

Електронний Бюлетень: no.1/2017

Електронний Бюлетень публікується Спільним Технічним Секретаріатом Спільної Операційної Програми Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007 – 2013, програма фінансується Європейським Союзом через Інструмент Європейського Сусідства та Партнерства

- **Спільна Операційна Програма з Транскордонної Співпраці "Румунія - Україна - Республіка Молдова 2007-2013" - Досягнення і результати**
- **Що "ОДНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ВАРТЕ ТИСЯЧІ СЛІВ" ЗАХОДИ, ЩО БУЛИ ОРГАНІЗОВАНІ СТРУКТУРАМИ ПРОГРАМИ ПРОТЯГОМ 2012 - 2016 РОКІВ**
- **ТРАНСКОРДОННІ ПРОЕКТИ БЛИЖЧЕ ДО ЛЮДЕЙ**
- **КЕЕР – повне уявлення про проекти, що фінансуються в рамках Інструменту Європейського Сусідства і Партнерства (ІЄСП)**

Спільна Операційна Програма з Транскордонної Співпраці "Румунія - Україна - Республіка Молдова 2007-2013" Досягнення і результати

Через Спільну Операційну Програму Румунія - Україна - Республіка Молдова 2007-2013, Європейський Союз вирішив фінансувати проекти, які допомагають запобігти появі нових розмежувальних ліній між ЄС і його сусідами та запропонувати країнам-партнерам можливість взяти участь в різних заходах ЄС.

Після імплементації 138 проектів із 140 законтракованих, отриманні результати і досягнення показують, яким чином програма допомагає людям та організаціям в прикордонній зоні у подоланні прикордонних бар'єрів, обмежень та інших факторів, які призвели до розподілу в прикордонних регіонах.

Відібрані проекти керувалися 491 партнерами з усіх трьох країн-учасниць, які сфокусували свої заходи щодо поліпшення економічного, соціального та екологічного стану в рамках програмної області, в контексті надійних та безпечних кордонів.

Результати, які будуть згадані нижче, покривають такі важливі питання, як: підвищення економічної ефективності, охорона навколишнього середовища та забезпечення готовності до надзвичайних ситуацій, як і ініціативи, що спрямовані на поліпшення взаємодії між людьми та громадами, що проживають в прикордонних районах.

Для підвищення економічної ефективності прикордонної зони на тривалій основі, 1436 суб'єктів малого та середнього підприємництва скористувались створеними можливостями для ведення бізнесу, було укладено 542 партнерства між університетами, науково-дослідними інститутами і діловим середовищем та місцевими органами влади, більш 2000 осіб пройшли курси навчання, були створені 15 спільних інтегрованих туристичних продуктів.

Для виявлення та підтримки довгострокових рішень екологічних проблем, пов'язаних з надзвичайними ситуаціями, були спільно імplementовані 9 технічних рішень стосовно до обробки води і відходів, були розроблені 6 рішень для боротьби з ерозією ґрунту, були створені 15 партнерств щодо спільних питань охорони навколишнього середовища та були створені 9 мереж, що сприяють запобіганню ризиків, попередженню населення та швидкому реагуванню установ, які беруть участь в ліквідації надзвичайних ситуацій.

В рамках проектів «Людина до Людини» були просунуті і реалізовані взаємодії між людьми і громадами, що проживають в прикордонних районах, шляхом участі 359 закладів в здійсненні цих ініціатив було організовано 119 культурних заходів / загальних мереж, що сприяють транскордонній регіональній ідентичності, в тому числі через інформаційно-пропагандистські кампанії із захисту навколишнього середовища в програмній області. В ході реалізації Програми було проведено 34 кампанії по інформуванню громадян і реабілітаційних курсів для жертв торгівлі людьми, 388 обмінів та спільних заходів для молоді та 191 тренінгів та зустрічей для професіоналів.

“ОДНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ВАРТЕ ТИСЯЧІ СЛІВ”
ЗАХОДИ, ЩО БУЛИ ОРГАНІЗОВАНІ СТРУКТУРАМИ ПРОГРАМИ ПРОТЯГОМ
2012 - 2016 РОКІВ

Програма фінансується Європейським Союзом

Румунія-Україна-Республіка Молдова
ПАРТНЕРСТВО ДЛЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ СПІВРОБІТКИ

Думки, висловлені в цій публікації, не обов'язково відображають точку зору Європейської Комісії.

ТРАНСКОРДОННІ ПРОЕКТИ БЛИЖЧЕ ДО ЛЮДЕЙ

Східно-Європейська мережа передового досвіду в галузі досліджень і розвитку хронічних захворювань CHRONEX-RD - MIS ETC 1840

Хронічні хвороби присутні в усьому світі, і їх поширення зростає на світовому рівні. Тягар хронічних захворювань відображається непропорційно на соціально незахищених людей, накладаючи на них значний економічний тиск.

Важливість проблематичності хронічних захворювань висока і зачіпає в рівній мірі Румунію, Молдову і Україну, а до імплементації цього проекту не існувало ніякого транскордонного регіонального співробітництва в галузі розробки спільних, унітарних та рентабельних заходів втручання в секторі охорони громадського здоров'я.

Крім того, незважаючи на наукові досягнення на глобальному рівні, ініціативи з проведення досліджень в галузі охорони здоров'я були розсіяні і зроблені індивідуально в транскордонній зоні, що призвело до більш низької рентабельності наукових досліджень, освіти та лікування хронічних захворювань, у порівнянні з ситуацією на глобальному рівні.

В якості першого кроку для усунення географічного і організаційного розриву та розриву в знаннях з практики відповідальної за цей тягар хронічних захворювань, була створена перша Східно-Європейська мережа передового досвіду в галузі досліджень і розвитку хронічних захворювань (CHRONEX-RD) в рамках Спільної Операційної Програми Румунія - Україна - Республіка Молдова 2007-2013. Ця міжнародно заснована структура, легально і міждисциплінарно стежить за імплементацією мультидисциплінарних та багатоцентричних дослідницьких проектів, що пов'язані з практичною діяльністю в галузі хронічних захворювань та залучення державних і приватних коштів, необхідних для розвитку транскордонної зони.

В рамках CHRONEX-RD, близько 400 фахівців в області охорони здоров'я з цих 3 країн (в тому числі і лікарів з різними спеціалізаціями і вчених-медиків) пройшли підготовку з управління науковими дослідженнями за актуальним станом техніки та клінічних стандартів практики.

Також, була імплементавана нова концепція медичних досліджень, яка об'єднує ресурси клінічної практики первинної та громадської медицини з сучасними стратегіями управління науковими дослідженнями. Більш того, була створена перевага в поточному стані досліджень (біомедичний

науково-дослідний центр Chronex), де вже почали дослідження по терапії серцево-судинних захворювань.

В майбутньому, Chronex-RD допоможе підвищити якість послуг охорони здоров'я на основі впровадження результатів досліджень в клінічній практиці і розвитку науково-дослідницької мережі, що буде підключена до системи освіти і охорони здоров'я з цих трьох країн.

Покращення екологічної ситуації в басейнах річок Прут і Дністер через покращення систем очистки стічних вод в Чернівцях і Дрокії MIS ETC 1535

Річки несуть свої свіжі і чисті води незалежно від кордонів між державами. Таким чином, населення, що проживає уздовж берегів, може користуватися питною водою і розважальними заходами, такі як рибалка, плавання, рафтинг і т.д.

Тоді, коли річки забруднюються стічними водами з різних частин країни, цілком ймовірно, що негативні наслідки поширюються на навколишнє середовище і на населення в регіонах, які знаходяться вниз за течією.

Ситуація, описана вище, була визначена у випадку річок Дністер і Прут, що розташовані в транскордонному регіоні Румунія - Україна - Республіка Молдова. Дністер перетинає Україну і Республіку Молдову, в той час, як води річки Прут омивають на своєму шляху всі ці 3 країни.

Таким чином, фахівці з екологічної та технологічної галузях почали працювати разом для того, щоб протистояти проблемі забруднення неочищеними стічними водами. Партнери з Румунії, України та Республіки Молдова змобілізувалися в рамках цього тристороннього проекту і заснували технічну документацію на реконструкцію очисних станцій в Чернівцях і на будівництво нового заводу з очищення стічних вод у Дрокії.

Крім здійснення інфраструктури для стічних вод, каналізації і відходів, були проведені заходи щодо вдосконалення системи управління стічними водами і підтримки людських ресурсів, які беруть в цьому участь. Співробітники з цих трьох країн, що беруть участь в діяльності по очищенню стічних вод, скористалися обміном досвіду і прикладами передової практики після відвідування деяких інсталяційних систем по очищенню вод нового покоління з Австрії і ознайомилися з системою управління тієї країни.

Проведені діяльності в період імплементації проекту сприятимуть поліпшенню стану навколишнього середовища, запобігаючи забрудненню двох найбільших річок в регіоні неочищеними стічними водами.

Спричинені зміни через відновлення інфраструктури не можуть мати безпосередній вплив на навколишнє середовище, але очікується, що результати матимуть позитивний вплив на життя людей в регіоні шляхом довгострокового поліпшення умов життя.

Техніко-економічне обґрунтування синхронного об'єднання енергосистем Молдови і України з континентальною європейською енергосистемою (ENTSO-E) MIS ETC 2739

Деякий час, електричні мережі з України та Республіки Молдова були складовою частиною спільної енергетичної мережі колишнього Радянського Союзу. Ринок електроенергії визначив обмежене число джерел живлення, з застарілою інфраструктурою, величезними втратами і неефективним управлінням. Тоді, коли одна країна базується на іншу країну для того, щоб та забезпечила більшу частину своїх потреб в енергії, то вона піддається залякуванню, примусу і маніпуляції, що зачіпають, в кінцевому рахунку, народ цієї країни.

Для того, щоб звести до мінімуму ці вразливості, так як наші країни є незалежними і світова економіка прагне до глобалізації, існує очевидний вибір для Молдови та України вступити до Європейського Союзу і до його внутрішнього енергетичного ринку. Спільне прохання Молдови та України до Координаційного Союзу щодо об'єднання їх електричних мереж до Європейської Системи була затверджена в 2008 році, тому проект «Техніко-економічне обґрунтування синхронного об'єднання енергосистем Молдови і України з континентальною європейською енергосистемою ENTSO-E» був включений в перелік стратегічних проектів, які будуть фінансуватися в рамках Програми.

Техніко-економічне обґрунтування, що було підготовлене Консорціумом операторів систем передачі електроенергії ENTSO-E, запропонувало перелік рекомендацій, встановлюючи права і обов'язки сторін щодо наступних кроків, які треба зробити на шляху до розширення синхронної зони ENTSO-E.

Цей проект сприяє зміцненню України та Молдови, відкриваючи нашим країнам нові можливості. В принципі, для Молдови та України інтеграція в енергетичну систему ЄС ENTSO-E додасться до диверсифікації та безпеки енергопостачання, з можливістю імпорту / експорту з системи ENTSO-E, не обмежуючись острівним режимом роботи. Це дозволить більш безпечно функціонування систем в аварійних ситуаціях.

Транскордонний вплив проекту був продемонстрований спільно розробленою ідеєю проекту, з усіх боків кордону. Члени проектних груп партнерів учасників отримали користь із накопиченого досвіду і заходів з нарощування потенціалу. Діяльності, що просуваються через проект будуть продовжуватися і будуть прагнути до залучення коштів, помноження ефектів проекту і просування концепції доброї практики в транскордонному регіоні Румунія-Україна-Молдова.

Незважаючи на те, що проект був завершений, українські та молдавські партнери постійно підтримуються румунським партнером і лідером консорціума, Транселектрика, на наступних етапах. На момент здійснення запланованого об'єднання, населення залучених країн будуть мати більш безпечні поставки енергії і диверсифіковані джерела поставок живлення - Молдова: близько 3,6 мільйона людей, а в Україні: близько 45,4 мільйона людей.

KEEP – повне уявлення про проекти, що фінансуються в рамках Інструменту Європейського Сусідства і Партнерства (ІЄСП)

Не можна вважати секретом, що всі територіальні програми по співпраці постійно завантажують дані на загальну платформу для їх подальшого використання різними зацікавленими сторонами, включаючи представників ЗМІ та потенційних заявників.

Ця онлайн платформа, яка являється відмінним спільним інструментом сповіщення і має новий та простий у використанні інтерфейс, називається KEEP (Знання та Експертиза в Європейських Програмах).

Серед корисних особливостей цієї платформи, знаходяться наступні:

Пошук програм і проектів в даному регіоні

Пошук проектів за конкретними тематичними цілями / пріоритетами

Окремий інструмент пошуку партнерів

Для потенційних заявників, зацікавлених можливостями фінансування в період 2014-2020 років, тепер стало набагато простіше шукати партнерів для проекту, бачити, хто ще зацікавлений в залученні партнера, визначити відповідні пріоритети, створити мережу з різними організаціями-партнерами та, чому б і ні, обмінюватися ідеями проекту.

Для того, щоб дізнатися більше про KEEP, відвідувайте [http://www.keep.eu/keep/!](http://www.keep.eu/keep/)

